



Krav til attest ved nøtteallergi og andre matvareallergier

Det er viktig å utelukke alvorlig nøtte- og annen alvorlig matvareallergi, fordi det kan oppstå farlige situasjoner når soldaten er på feltøvelse og spiser en feltrasjon som kan inneholde nøtter og befinner seg langt fra helsehjelp.

En legeattest er nødvendig for å vurdere alvorlighetsgrad av reaksjonen på nøtter eller andre matvarer. Dette vurderes best av fastlegen, som ofte har kjent kandidaten over tid. Reaksjon på nøtter eller trenøtter er vanlig. De fleste reaksjonene er ledd i oralt allergisyndrom (OAS), en kryssallergi knyttet til pollen. OAS er ikke til hinder for tjeneste i Forsvaret.

Anamnese er det viktigste redskapet for å vurdere alvorlighetsgrad. Kløe i munnhule/svelg ved inntak av peanøtt hos en som har pollenallergi, taler for en ufarlig reaksjon (OAS). Dersom kandidaten ikke har kjent pollenallergi, kan nyttig informasjon være om personen har eller har hatt atopiske sykdommer som barneeksem eller astma. Pollenallergi kan også debutere senere enn OAS. Har vedkommende oppsøkt fastlege/legevakt/sykehus i forbindelse med reaksjoner? Hva slags behandling ble gitt? Ble vedkommende utstyrt med EpiPen? Er nøtter inntatt i ettertid?

Ved mulig alvorlig allergisk reaksjon trengs informasjon om hvilke organsystemer som var involvert:

- *Munnslimhinne* (kløe, hevelse, tetthetsfølelse)
- *Hudutslett* (makulopapuløst med/uten kløe, urtikari-elt utslett, angioødem)
- *Respirasjon* (tung pust/stridor, stemmeforandring, hoste, larynxødem, bronkialkonstriksjon)
- *Sirkulasjon* (hypotensjon med rask/langsom puls, besvimelse)
- *Gastrointestinaltraktus* (akutt diaré, avføringstrang, oppkast, magesmerter)
- *CNS* (uro, katastrofefølelse, forvirring)

Er alvorlighetsgrad usikker kan det i forbindelse med allergitestning (blodprøve) tas en **komponentanalyse** av flere allergenene i peanøtt (Arachis hypogea).

Pos Ara h 2 er forbundet med de alvorligste peanøttallergiene med systemiske manifestasjoner. Pos Ara h 8 kryssreagerer med Bet v 1 (allergenet man finner ved bjørke-pollenallergi), og taler for en ufarlig kryssreaksjon (OAS).

Les om Forsvarets helsekrav på forsvaret.no/helsekrav